

NICKO

HELLO BOYS AND GIRLS!

McBRAIN

RUMPALILEGENDAN MUISTELMAT

Suomentanut Jere Saarainen

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

Text and data mining prohibited.

Englanninkielinen alkuteos
Hello Boys and Girls!

Copyright © Nicko McBrain 2026
First published by HarperCollinsPublishers 2026
HarperCollinsPublishers
1 London Bridge Street
London SE1 9GF
www.harpercollins.co.uk

Suomenkielinen laitos © Like Kustannus / Kustannusosakeyhtiö Otava 2026

Kustannusosakeyhtiö Otava
Uudenmaankatu 10, 00120 Helsinki
tuoteturvallisuus@otava.fi

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-55218-5

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2026

Omistan tämän kirjan upealle vaimolleni Rebeccalle,
minun Pohjantähdelleni.

Rakastan sinua maailmankaikkeuden ääriin ja takaisin.

Sisällys

Johdanto - Aurinkolasimies	9
1 Kaikenlaista kolistelua	13
2 Ensimmäinen keikka	22
3 Tullut jäädäkseen	30
4 Blues	40
5 Ammattilaiseksi	50
6 ”Mistä olet nyt saanut kenkää?”	64
7 Anteeksi annettu ja unohdettu	77
8 Ensikohtaaminen Maidenin kanssa	86
9 Yhden epäonni on toisen onni	95
10 Isojen poikien liigassa	107
11 Omien joukossa	117
12 Maagista vetovoimaa	131
13 Suosikkipää	149
14 Maidenissa on vain yksi ’em	163
15 Hyvästit H:lle	179
16 ”Painukoon helvettiin!”	190
17 Kovat paineet	197
18 Vaarallista	211
19 Jotain maagista	222
20 Syntynyt uudelleen	236
21 Vanhempia ja viisaampia	250
22 Toinen kultakausi	262
23 Hyvinä ja huonoina aikoina	277
24 Maidenmania	290
25 Pitää lopettaa huipulla	304
26 Onni	318
Kiitokset	329
Kuvälähteet	332

Johdanto

Aurinkolasimies

Oli maanantai-ilta, ja kylpyvesi lämpeni boilerissa, kuten muina-kin iltoina. Faija silitti olohuoneessa vaatteitaan ja katseli samalla telkkaria huolettomasti sivusilmällä. Kylvyn jälkeen liityin hänen seuraansa, ja katsoimme yhdessä *Coronation Streetin* loppuun. Työväenluokkaisten pohjoisenglantilaisten elämää kuvaava saip-puasarja oli hiljattain saanut koko Britannian pauloihinsa.

Maassa näkyi vuonna 1960 vain kaksi televisiokanavaa, ja kun *Coronation Street* päättyi ITV:llä, faija vaihtoi perinteisemmälle BBC:lle. Sen jälkeen näin ja kuulin jotain, mikä pani pääni pyörälle. En muista tuon musiikkiviihdeohjelman nimeä, mutta svengi tem-paisi minut täysin mukaansa. Katselimme suoraa lähetystä, ja bändi soitti vain jokusen kilometrin päässä Lontoon toisella laidalla.

Siirryin mahdollisimman lähelle pientä telkkaria. Oikeastaan olisin halunnut kiivetä töllöttimen sisään ja mennä soittamaan bändin kanssa. Sitten tanssijalkani alkoi vipattaa, ja kun mutsi pian ilmestyi paikalle, hän liittyi mukaan tanssiin. Mutsi rakasti tanssimista! Pian alkoi tapahtua. Pianisti vilkaisi basistia, ja tämä lakkasi soittamasta. Rumpali aloitti mahtavan soolon, joka mul-listi elämäni. Tyypillä oli päässä mustat aurinkolasit, vaikka bändi soitti sisätiloissa. Katseeni nauliintui häneen. Pientä rumpusettiä moukaroinut kaveri näytti valtavan onnelliselta. En ainoastaan kuullut joka iskua vaan tunsin ne luissa ja ytimissä. Se tuntui usko-mattomalta.

Mutsi houkutteli minua mukaan tanssiin, mutta olin aivan rumpalin lumoissa. Ja kun soolo loppui ja muu bändi alkoi soittaa svengaavasti mukana, kysyin faijalta, keitä nuo miehet olivat.

”Tuo on Dave Brubeck Quartet”, hän vastasi. ”Sävelmä taas on nimeltään ’Take Five’. Varsin asiallista soittoa, vai mitä tuumaat?”

”Kuka soittaa rumpuja?”

”Hän on Joe Morello.”

”Miksi hän pitää sisällä tummia aurinkolaseja?”

”Hänen silmissään on jotain vikaa.”

”Haluan tulla samanlaiseksi kuin hän.”

”Ei sinusta koskaan tule yhtä hyvää kuin Joe Morellostakaan, joten tuollaiset suunnitelmat on parasta unohtaa...”

Olin niin innoissani, etten piitannut faijan epäilyksistä. Olin löytänyt aarteen, vaikkakin ollut edes tiennyt etsiväni mitään. En saanut pientä rumpusettiä mielestäni. Haaveissani istuin rumpupallilla ja taoin rumpuja niin kuin Joe. Siinä hetkessä päätin, että minusta tulisi rumpali ja vieläpä yhtä taitava kuin ”Aurinkolasimiehestä”.

Televisiolähetyksen päätyttyä nappasin aterinlaatikosta pari veistä käteen. Tuomasin, että ne kelpaisivat minulle oikein mainiosti. Sitten kävin mutsin lieden kimppuun. Pum, pam, pom! Pian osansa saivat keittiön työtasot, kattilat ja pannut, kun kuvittelin soittavani kaikkien aikojen kovinta rumpusooloa Aurinkolasimiehen pienellä setillä.

Olin onneni kukkuloilla, kunnes mutsi tuli keittiöön ja näki, mitä touhusin. ”Herranjumala!” hän kiljaisi. ”Lopeta heti paikalla! Katso nyt, mitä olet tehnyt liedelleni!” Hän antoi minulle korvatillikan ja tempaisi teräaseet käsistäni, ja pian faijakin tuli ripittämään minua.

Faija järkyttyi nähdessään emalinalaset liedellä ja lattialla ja päivitteli mutsille: ”Poikahan on hakannut veitsillä lieden sileäksi...”

Parissa sekunnissa ennenkokematon riemu vaihtui lamaanuttavaksi kauhuksi. Kun minut passitettiin huoneeseen häpeämään, harmittelin seuraavat puoli tuntia, miten pahan mielen olin aiheuttanut mutsille. Sitten tapahtui jotain omituista: Aurinkolasimies hiipi takaisin mieleeni ja rauhoituin. Muistin, miten hurmiossa olin matkinut tyyppiä keittiössä ja takonut ihmeellistä sooloani keittiövälineillä – ja minulle tuli pakottava tarve kokea sama tunne uudelleen.

Odotin ikuisuuden ennen kuin mutsi ja faija tulivat huoneeseeni. Luulin saavani elämäni selkäsaunan. Yllätyksekseni he kuitenkin pyysivät anteeksi. Mutsi oli erityisen pahoillaan korvapuustista. Sanoin, ettei hänen tarvinnut sitä pahoitella, ja pyysin anteeksi, että olin pilannut lieden. Kun hän palasi alakertaan, jäimme faijan kanssa kahdestaan istumaan sängylle ja juttelemaan.

Faija kehotti unohtamaan koko välikohtauksen ja vakuutti, että kaikki järjestyisi. Vannoin, että tahdoin oikeasti tulla samanlaiseksi kuin Aurinkolasimies. Nyt faija ei enää väittänyt vastaan.

1

Kaikenlaista kolistelua

Hello, boys and girls! Nyt minun on vihdoin tullut aika kertoa tarinani. On kai järkevintä aloittaa ihan alusta, vaikka se vähän pelottaakin, koska noista vuosista on vierähtänyt melkoinen tovi. Tarinani alkoi kutakuinkin toisen maailmansodan päättymisen ja beatlemanian käynnistymisen puolivälissä.

Synnyin aurinkoisena torstai-iltapäivänä kesäkuussa 1952 Koillis-Lontoon Hackneyssä Pelastusarmeijan synnytyssairaalassa. Mutsini oli nimeltään Rose ja faijan nimi oli Henry. Systerini Ann oli putkahtanut maailmaan neljä vuotta minua aiemmin. Niin, ja siihen aikaan minut tunnettiin nimellä Michael eikä Nicko.

Ensimmäinen kotini oli Wood Greenin kaupunginosassa Moselle Avenue 222:ssa. Noel Parkin asuinalueella sijainneessa pienessä mutta viihtyisässä kunnallisessa asunnossa oli kaksi huonetta yläkerrassa ja kaksi alakerrassa. Olin noin neljävuotias, kun muutimme kulman taakse Russell Avenue 13:een, missä perheemme asuikin seuraavat 22 vuotta.

Kotimme oli aivan Russell Parkin vieressä, ja siellä oli mukavaa käydä leikkimässä, joskin puiston päädyissä sijainneet kaksi vanhaa pommisuojaa olivat aika aavemaisia paikkoja. Toinen niistä oli pikimusta ja toinen nurmikon peitossa, ja yritin kuvitella, millaista elämä oli ollut sireenien ulvoessa. Ilmahälytyksen aikaan jotkut olivat saaneet maastoon sulautuvan pommisuojan ovella kuulla, että suoja oli jo tupaten täynnä ja heidän olisi ahtauduttava mustaan suojaan.

Faija työskenteli insinöörinä Lontoon liikennelaitoksen konepajalla, jossa valmistettiin ja huollettiin lippuautomaatteja. Hän oli jopa ollut suunnittelemassa laitoksen ensimmäistä kunnollista busseihin asennettavaa lippuautomaattia. Faija heräsi aamuisin kello 6.30 ja matkusti metrolla Thamesin eteläpuolelle Brixtoniin. Menin iltakuudelta vastaan Turnpike Lanen metroasemalle, kun faija palasi töistä. Hänellä oli melkoiset työvuorot!

Mutsilla oli kaksi työpaikkaa, ja niinpä minun täytyi auttaa häntä kotitöissä. Hän tiesi tasan tarkkaan, mistä naruista vetää saadakseen minut avukseen, ja oli minullakin pelisilmää. Kun autoin häntä esimerkiksi siivoamaan, saatoin olla vähän pidempään ulkona kaverien kanssa tai käydä palkkioksi karkki- tai keksipurkillla.

Kai me molemmat tiesimme, miten toisen pään sai käännettyä, mutta minusta mutsin auttaminen kuului asiaan eikä tuntunut miltyään riesalta. Ja olihan minulla siitä jo jonkin verran kokemustakin, sillä olin jeesaillut mutsia myös silloin, kun hän työskenteli Betty-tädin kotiapulaisena.

Mutsi paiski kovasti töitä mutta tykkäsi myös laulaa ja tanssia gramofonin tahtiin. Niin ja tiedoksi vain kaikille, että gramofonihan oli se upea laite, josta musiikkia soitettiin ennen kuin nykyaikaiset stereot keksittiin. Mutsi oli taitava pianisti, vaikken valitettavasti koskaan kuullut hänen soittoaan. Hän rakasti Frank Sinatraa ja Nat King Colea, kun taas faija kuunteli bigbandmusiikin suuruuksia, kuten Duke Ellingtonia, Glenn Milleriä, Benny Goodmania, George Shearingia ja Count Basieta. Sellaisen musiikin parissa minä vartuin.

Faija oli loistava muusikko, jonka sydän sykki trumpetille. Hän oli soittanut sitä seitsemänvuotiaasta lähtien, mutta tuberkuloosi oli vienyt häneltä toisen keuhkon toisessa maailmansodassa, jossa hän palveli ilmavoimissa. Sen jälkeen hän ei enää pystynyt puhaltamaan tarpeeksi voimakkaasti, joten soittamisesta oli

pakko luopua. Faija oli liikkunut Lontoon musiikkipiireissä vuosi-kausia ja ymmärsi, miten vaikeaa musiikilla oli tienata elantoa. Keittiössä sattuneen välikohtauksen jälkeen hän kuitenkin lupasi tukea minua sataprosenttisesti, jos haluaisin todella ryhtyä rumpaliksi - tosin sillä ehdolla, että mutsin saisi sanoa sanottavansa ja lupaisin kuunnella mutsin neuvoja ja toiveita. ”Kaikki sopii, kunhan rauha säilyy”, faijalla oli tapana sanoa.

Mutsi ja faija kävivät kerran viikossa treffeillä. Joskus he kävivät leffassa Gaumontin teatterissa Wood Greenin High Roadilla. Yleensä he menivät kuitenkin joraamaan joko mutsin lempipaikkaan Tottenham Royaliin tai aivan hänen synnyinkotinsa kupeessa sijainneeseen Wood Green Empireen.

Empire oli perinteikäs varieteeteatteri, joka remontoitiin myöhemmin televisiostudioksi. Nuorena kloppina kävin siellä karkkymässä nimikirjoituksia. Kunpa vain löytäisin ne vihkot jostain! Sain nimikirjoitukset ainakin loistavalta koomikkoduolta Morecambelta ja Wiselta, skifflemusiikin uranuurtajalta Lonnie Doniganilta, rumpalilta ja orkesterinjohtajalta Jack Parnellilta ja lapsuuteni idolilta Charlie Drakelta, jonka tavaramerkkilausahdus kuului: ”Hello, my darlings!”

Kun porukat olivat poissa kaupungista, Sid-eno huolehti minusta ja systeristä. Sid oli iso mies ja elämää suurempi persoona, hervottoman hauskaa seuraa ja kaiken kukkuraksi kiltti ja hyväsydäminen kaveri. Hän kuului eläinoikeusjärjestö RSPCA:han, ja voin vaikka vanhoa, että hän osasi puhua eläimille. Hänen ulkomuodostaan sitä tuskin olisi voinut arvata. Sid oli palvellut yhdeksän vuotta laivastossa sähkömiehenä ja oli yltä päältä tatuointien peitossa. Siihen aikaan tatskoja oli ainoastaan seiloreilla ja hämäräheikeillä.

Muistan ikuisesti, kuinka istuin äijän sylissä ja käärin hänen hihaansa. Sen alta paljastui kaunis kuva samppanjalasissa istuvasta

naisesta. Mimmin pitkät hemaisevat koivet roikkuivat lasin reunan yllä, hänellä oli pitkä hulmuava tukka ja yllä korsetti. Se oli aika roisia kamaa viisivuotiaan pojan silmille, mutta pyysin aina jatkossa Sid-enoa esittelemään tatuointia uudelleen. Kerran kysyin, miksei hän pessyt sitä pois, mikä nauratti kovasti aikuisia. Sid esitteli minulle muitakin tatuointejaan ja kertoi, miksi oli minkäkin niistä ottanut ja miten paljon niiden ottaminen oli koskenut. Jostain syystä muistan vain Samppanjanaisen – mutta onko se toisaalta kovinkaan kummallista!

Keittiövälikohtauksen jälkeen aloin kyhätä rumpusettiä, joka koostui kattiloista, pannuista, keksipurkeista, pahvilaatikoista ja ämpäristä. Messinkinen tuhkakuppi muistutti etäisesti väärin päin käännettyä symbaalia. Hyödynsin melkein mitä tahansa, mistä lähti lyödessä miellyttävä ääni. Kapuloina käytin mutsin neulepuikkoja. Olen tavannut vuosien mittaan satoja rumpaleita, jotka ovat tehneet ihan samalla tavalla. Ensimmäisiä rumpusettejä vertailllessamme keskustelu on kuin Monty Pythonin neljän yorkshirelaisen sketsistä: ”Ai sait käyttää pahvilaatikkaa? Onpa teillä ollut pramea meininki...”

Taoin rumpusettiäni joka päivä koulun jälkeen, ja yleensä mutsi jaksoi kuunnella meteliä tunnin. Sitten hänellä keitti yli, ja jouduin lopettamaan siltä illalta. Yhtenäkin päivänä hän ei silti kieltänyt minua kokonaan soittamasta, ei edes viikonloppuisin. Välillä jopa otin setin mukaan ”keikalle”, eli pakkasin romppeet, raahasin ne alakertaan olohuoneeseen ja pykäsin koko komeuden maton päälle.

Vaikka rumpusettini oli kotikutoinen, en pystyttänyt sitä miten sattuu, vaan joka osasen täytyi olla täsmälleen oikeassa paikassa. Kun olin tyytyväinen lopputulokseen, aloin jammailla gramofonilevyjen tahtiin. Taoin koko viritelmää oikein olan takaa etenkin soolokohdissa. Sitten pakkasin kamat, raahasin yläkertaan ja tungin sängyn alle.

Rumpusetti paisui kaikkien lisäysten myötä niin holtittoman suureksi, että sen raahaaminen portaissa alkoi käydä työstä. Niinpä lopetin lopulta ”keikkailun” ja treenasin jatkossa enää omassa huoneessani. Hitto mikä vetelys.

Siihen aikaan en osannut selittää, miksi kaikista Dave Brubeck Quartetin soittajista minuun vetosi juuri Joe Morello. Ehkä minua viehätti epätyypillinen 5/4-groove, jonka hän piti käynnissä läpi ”Take Fiven” rumpusoolon. Kaikilla muillakin kuuntelemillani jazzrumpaleilla oli oma tunnistettava tyylinsä, mutten ollut ikinä kuullut mitään vastaavaa kuin Morello. Jazz on aina ollut lähellä sydäntäni, mutta oman aikani nuorena minun oli vaikeaa pitää näppini erossa rock’n’rollista.

Bill Haley & His Comets on saanut viime vuosina turhan paljon rapaa niskaan. Monia tuntuu lähinnä riipovan, etteivät bändin jätkät näyttäneet nykypäivän mittapuulla kovin cooleilta. ”Rock Around the Clock” on kuitenkin loistava biisi, joka saa yhä veren kiertämään ja jalan vipattamaan. Rumpali soittaa rockia järjettömän svengaavasti, ja Danny Cedronen kitarasoolo on aivan mielettön, etenkin kun ottaa huomioon, että se äänitettiin vuonna 1954 ennen moniraitureita ja lukuisia muita nykypäivän äänityslaitteita.

Muusikot saivat enemmän liikkumavaraa studiossa vasta 60-luvun lopulla, kun äänitettyjä raitoja alettiin yhdistellä ja siirtää moniraiturilta toiselle. Näin toiselle nauhurille jäi vapaita raitoja, joita voitiin käyttää jälkiäänityksiin. Siihen saakka muusikot joutuivat äänittämään biisit alusta loppuun yhdessä koko bändin kanssa. Silloin kaikkien täytyi pystyä soittamaan koko otto virheettömästi, ja uusintaottoja tehtiin niin pitkään, että biisi saatiin kunnonla purkkiin. ”Rock Around the Clockin” äänityksissä toinen otto tehtiin vain siksi, että ensimmäisessä otossa Bill Haleyn laulu jäi soiton alle.

Toinen suosikkini oli Elvis Presleyn ”Blue Suede Shoes”, ja legendaarisen Les Paulin ja hänen vaimonsa Mary Fordin kappaleessa ”How High the Moon” olin erityisen vaikuttunut kitara- ja rumpuosuuksista. Les Paulin soolo tuolla upealla levytyksellä on samaa sarjaa kuin Danny Cedronen soolo ”Rock Around the Clockissa”. Tämä kaikki osoitti, että musiikkimakuni oli kehitty-mässä rouheampaan suuntaan.

Innostuin popmusiikista, kun kävin Noel Parkin alakoulua vii-meistä vuotta. Niihin aikoihin kuulin myös ensimmäisen kerran Beatlesia, kun bändin debyyttisinkku ”Love Me Do” ilmestyi. Upea stemmalaulu ja svengaava soitto tekivät minuun lähtemättömän vaikutuksen. Svengistä vastasi Ringo Starr, joka samalla sysäsi Aurinkolasimiehen jalustaltaan tärkeimpänä esikuvanani.

Mutsi osti minulle julisteen, jossa Ringo istui kauniin Ludwigin Super Classic -rumpusetinsä takana - rummuissa oli hieno aaltoileva sininen kuviointi. Juliste sopi täydellisesti makkarin seinälle, ja ihailin sitä joka ilta ennen kuin menin nukkumaan. Kun olin vai-pumassa uneen, kuvittelin, että istuin itse setin takana soittamassa rockia Johnin, Paulin ja Georgen kanssa.

Aloin myös viettää paljon aikaa Harringayssa sijainneessa Berry’s-musiikkiliikkeessä. Siellä myytiin kaikkea soittimista nuot-teihin ja levyihin, joita sai käydä koekuuntelemassa neljässä kuun-telukopissa. Berry’s oli kuin Aladdinin luola, täynnä mitä ihmeel-lisimpiä soittimia. Rumpuja siellä ei kuitenkaan annettu soittaa, koska jatkuva kalvojen vaihtaminen olisi tullut liian tyyriiksi. Niinpä tyydyin keräilemään rumpumainoksia, joiden upeita säih-kyviä settejä tuijotin sängyssä maaten.

Jouluaamuna 1963 avasimme lahjojamme olohuoneessa, kun mutsi ja faija poistuivat paikalta. He palasivat rumpujen kanssa. Ihka oikeiden rumpujen! Ja niissä oli valkoinen helmiäiskuviointi! Olin niin täpinöissäni, että koko kroppani kihelmöi ja meinasin pyörtyä.

Sain lahjaksi John Greyn pienen Broadway Club Outfit -aloittelija-setin, johon kuului 20 x 14 -tuumainen basari ja pedaali, 10 x 6 -tuumainen pikkutomi ilman alakalvoa, 14 x 5 -tuumainen virveli ständeineen sekä 12-tuumainen symbaali, joka laitettiin basarin runkoon kiinnitettävään telineeseen. En malttanut odottaa, että saisin rummut pystyyn ja pääsisin soittamaan, mutta faijan piti välttämättä selittää jokainen käänne settiä kasatessamme. Nyt ei enää kolisteltu kattiloita, pannuja ja keksipurkkeja, vaan edessäni oli oikea soitin, johon minun piti perehtyä kunnolla ja suhtautua asiaankuuluvalla kunnioituksella.

Saimme lopulta setin pystyyn, enkä ollut ikinä nähnyt mitään yhtä kaunista. En kuitenkaan jäänyt pitkäksi aikaa vain ihastelemaan sitä. Kävin hakemassa tuolin, asetin sen rumpujen taakse, istuin alas ja vedin muutaman kerran syvään henkeä. Yhtäkkiä kuitenkin tajusin, että jotain puuttui.

Kysyin faijalta, olivatko kapulat unohtuneet listalta. Hän kysyi mutsilta, tiesikö tämä, missä ne olivat, mutta mutsilla ei ollut aavistustakaan eikä liioin systerillääkään. ”Unohdit varmaan ottaa ne kaupasta mukaan”, mutsi sanoi faijalle, ja mitä pidempään tämä soutaminen ja huopaaminen jatkui, sitä enemmän minua harmitti. Kun systeri vielä alkoi kikattaa, päässäni kiehui. Kuvittelivatko he tosiaan, että soittaisin uutta hienoa rumpusettiäni mutsin neulepuikoilla? Eivät kai sentään.

Juuri kun alahuuleni alkoi väpättää, faija asteli kuusen luokse, poimi oksalta pienen lahjapaketin ja ojensi sen mutsille. Mutsi puolestaan antoi sen minulle ja selitti, että se oli ennakoon kuuseen ripustettu lahja – McBrainien jouluperinne. Sitten hän rutisti minua lohdutukseksi.

Revin lahjapaperin auki, ja kuinka ollakaan, sieltä paljastuivat Foote’sin kapulat, jollaisia Ringokin käytti, ja sudit. (Siis rumpu-eikä maalaisudit, vai mitä oikein kuvittelit?) Nyt pääsin soittamaan,

ja se oli ehdottomasti elämäni paras jouluku. Saatoinkin vähän herkiä-tyäkin.

Olin totta puhuen sudeista hieman hämmäntynyt, ja kun kysyin fajalta, mihin niitä käytettiin, hän antoi minulle ensimmäisen oppituntini: ”Kunnon rumpalilla on hyvä taito ja monipuoliset taidot, eli sinun täytyy oppia soittamaan kaikenlaista musiikkia. Ei vain poppia vaan myös tanssimusiikkia ja jazzia.”

Luulin, että äijä laski leikkiä. Ei minulla ollut mitään jazzia vastaan, sillä olinhan kasvanut sitä kuunnellen, mutta että ihan tanssimusiikkia? Palasin mielessäni Russell Valen tanssikouluun, missä ohjaaja oli antanut minulle satikutia epämääräisestä paso doblesta. Mutta oikeassahan fajia oli. Hän toisteli aina, että ”minulta et kuule paskoja neuvoja”, ja yleensä se pitikin paikkansa.

Siinä minä istuin kapulat käsissä ikioman rumpusettini takana, suu niin leveässä virneessä, että Irvikissakin olisi jäänyt toiseksi. Lopun päivää taoin rumppuja minkä jaksoin. Olin mielessäni Aurinkolasimies tai Ringo, ja soitin maailman parhaita sooloja. Todellisuudessa meteliä taisi kuitenkin olla melkoisesti, koska mutsi, fajia, systeri tai edes kattini eivät jaksaneet kuunnella touhuani paria minuuttia pidempään.

Muutaman päivän päästä mutsi kysyi, haluaisimmeko systerin kanssa mennä katsomaan Beatlesia Finsbury Parkin Astoria Cinemaan. (Paikka vaihtoi myöhemmin nimensä Rainbow Theatreksi, ja Iron Maidenkin kävi siellä keikalla ennen kuin liityin bändiin.) Serkkuni Johnin oli pitänyt mennä Beatlesin keikalle kaverinsa kanssa, mutta hänen jalkansa oli jäänyt auton alle Harringayn stadionin kilpa-ajoissa. Hassua, miten onnettomuus sattui juuri sillä hetkellä!

Beatles soitti joulukiertueellaan kuusitoista keikkaa samassa paikassa. Konserteissa oli lukemattomia muitakin esiintyjiä, kuten Billy J. Kramer and the Dakotas, toinen liverpoolilainen Cilla Black

ja omalaatuinen aussijuontaja Rolf Harris, joka soitti monenlaisia erikoisia ja upeita australialaisia soittimia.

Olen sittemmin selvittänyt, että Beatles soitti yhdeksän biisin setin, johon kuuluivat muun muassa "She Loves You" ja "I Want to Hold Your Hand". Bändiä oli kuitenkin vaikeaa kuulla yleisön kiljunnalta. Edes Ringon paukutuksesta ei kuulunut pihaustakaan.

Illasta jäi parhaiten mieleen aika ällöttävä tapaus. Yleisössä oli melkein pelkästään mimmejä, ja kun Beatles nousi lavalle, monet kusivat housuun, joten lopulta penkkirivien alla valui kusunoroja. Ehei, tämä ei ole pelkkää legendaa, vaan näin sen omin silmin ja haistoin sen omin sieraimin! Tuntui pahalta ajatella niitä raukkoja, jotka joutuivat siivoamaan.

Mutta unelmani ei horjunut, vaikka mimmit eivät osanneet pidätellä rakkoaan enkä kuullut Ringon soitosta mitään. Nyt kun olin saanut rumpusetin lahjaksi, suuri seikkailu oli alkanut. Halusin kolistella kaikenlaista lopun elämääni, ja oli aika ryhtyä tositoimiin. Koskaan ei voi tietää, mitä elämä tuo tullessaan.

2

Ensimmäinen keikka

Noel Parkin alakoulussa kaikki oppilaat osallistuivat viimeisenä vuotenaan päättökokeisiin, joiden perusteella oppilaat jakautuivat eri kouluihin. En päässyt *grammar schooliin*, joten päädyin vaatimattomampaan oppilaitokseen. Eikä Woodside Secondary Modern Schoolissa ollut lainkaan tyttöjä!

Woodside oli näyttävä viktoriaaninen tiilirakennus, ja minua vähän hirvitti astua ensimmäistä kertaa porteista sisään. Sisällä sadat metelöivät pojanklopit ja miehenalut ottivat toisistaan mittaa.

Ensimmäisenä vuonna luokanvalvojana oli herra White, joka oli vähän pelottava tyyppi. Olin vielä melko pienikokoinen poika, kun taas White oli pitkä mies ja vahva kuin härkä. Suureksi helpotuksekseni hän tuntui pitävän minusta, ja niinpä minäkin diggasin hänestä – aina siihen saakka, kun meillä meni sukset pahasti ristiin.

En juuri perustanut kouluruoasta, joten kiikutin aina omat lounaat mukaan, ja eväsasiasta paljastui aina mukava yllätys. Mutsi hemmotteli minua, sillä voileivissä oli aina eri täytteet ja välillä hän oli jopa sujauttanut jälkiruoaksi palan itse tehtyä hedelmäkakkua. Luokkakaverit olivat kateudesta vihreitä.

Eräänä aamuna istuin koulunpenkissä odottamassa herra Whiten nimenhuutoa ja juttelin hyvän kamuni Terry Killin kanssa. Yhtäkkiä näin silmäkulmastani, kun iso koura kurotti kohti eväs-

rasiaani. En voinut käsittää, miten olin päästänyt käden niin lähelle voileipiä ja hedelmäkakkua, eikä sellainen käynyt päinsä. Iskin nyrkillä pulpettiin, ja kun käännysin, Peter Lilly piteli kipeää kättään ja ulisi naama punaisena: ”Miksi noin teit?”

”Jäit rysän päältä kiinni”, karjaisin. ”Sait ansiosi mukaan, joten lopeta jo tuo vollotus!” Peter haastoi minut tappeluun, ja minullehan se sopi. Olin raivoissani, eikä hän näyttänyt kovin kummoiselta vastukselta. Kun jätkä ulisi edelleen ja aukoi päätään, nappasin pulpetilta käteeni mustepullon – kuulakärkikyniähän ei siihen aikaan vielä ollut. Sitten kaadoin putelin hänen tuolin selkämykselle ripustamansa pikkutakin taskuun.

Muut haistoivat veren ja ponkaisivat jaloilleen. Peter parkui: ”Mutsi tappaa minut! Hän osti takin viime viikonloppuna!” Kun Peter kiroili, hikoili kuin pieni porsas ja haukkoi henkeään, minuaakin alkoi jo vähän kaduttaa. Pian tajusin, että taisin olla itsekin aika kiipelissä.

Tilanne oli vielä meneillään, kun herra White astui sisään ja jyrähti: ”Mitä täällä tapahtuu? McBrain! Lilly! Heti paikalla tänne eteen!”

Olin omasta mielestäni oikeassa, mutta maikan mielestä musteen kaataminen rotsin taskuun oli pahempi rikos kuin voileivän pölliminen. Joten ennen kuin pääsisin antamaan Peterille selkäsaunan välitunnilla, minun täytyisi selvittää tilanne herra Whiten kanssa.

Muut olivat salissa kuuntelemassa, kun rehtori Fielding kävi lavalla läpi koulun ajankohtaisia asioita, minkä lisäksi kaikki lauloivat yhdessä pari virttä ja lukivat Isä meidän -rukouksen. Minä sen sijaan olin Whiten puhuttelussa. Ripityksen lopuksi hän ilmoitti synkeästi, että saisin tohvelista takapuoleeni. Tiesin kaiken herra Whiten tohvelista. Itse asiassa hänellä oli noita kidutusvälineitä kaksi: toisen nimi oli Jimmy ja toisen Sally. Eivätkä ne

edes olleet mitään tohveleita vaan kumipohjaiset tennarit. Jimmy oli musta ja Sally valkoinen. Tiesin, että herra White oli sujauttanut Jimmyyn pari korkkimaton palasta, joten rukoilin, että tällä kertaa arpa osuisi Sallyyn. Mutta kuinka ollakaan, herra White kaivoi kaapista esiin juuri pahamaineisen Jimmyn.

Äijä käski minut kumartumaan pöydän yli ja antoi oikein isän kädestä. En tiennyt, miten kipeää Jimmy tekisi. Kukapa olisi arvanut, että tennistossu voi olla niin tuhovoimainen ase? Kun herra White oli valmis, yritin nousta mahdollisimman arvokkaasti pysyyn ja pyyhin samalla kyyneliä paidan hihaan.

Koulussa sana kiirii nopeasti etenkin, jos joku on saanut kunnolla selkäänsä, ja kun vihdoin laahustin salin eteen, minulle alettiin heti aukoa päätä. Sitten jouduin vielä painamaan tulikuuman takalistoni kovaa parkettia vasten.

Odotin yhä innolla tappelua Peterin kanssa, mutta kun menimme luokkaan, hän pahoitteli, että oli yrittänyt kähveltää lounaani. Peterin mielestä hänen olisi pitänyt saada rangaistus eikä minun, ja hän pyysi antamaan anteeksi. Se oli niin upea ele, että menin ihan hämilleni. Hetken asiaa mietittyäni katsoin häntä silmiin ja sanoin: "Jos vielä joskus yrität varastaa minulta, vedän sinua turpaan. Onko selvä?" Ja niin tuo pieni välikohtaus päättyi.

En oikeastaan ollut huono oppilas, vaikka tunneilla tulikin vähän pelleiltyä. Suurimman osan välitunneista puhuin Terry Killin kanssa uusista bändeistä ja uudesta musiikista. Pärjäsin hyvin myös urheilussa, mitä pidettiin Woodsidessa suuressa arvossa. Heitin keihästä, pelasin krikettiä ja futista, ja kuuluin hetken myös tennisjoukkueeseen, mutta päälajini oli uinti. Kerran kun olimme koulun kanssa uimassa, pelastin kaverini Christopher Leen hukkumiselta - enkä nyt puhu siitä kauhuleffanäyttelijästä, koska en minäkään sentään niin ikäloppu ole!

Koulussa oli hyvätkin puolensa, mutta liukenin paikalta välittömästi, kun kello soi. Juoksin koko matkan kotiin ja istahdin heti vartiksi rumpusetin taakse treenaamaan rudimentteja. Sitten panin grammariin kiekon pyörimään, ja yleensä siinä soi Beatles, Rollarit tai Animals. Jammailin musiikin tahtiin ja soitin lopuksi pienen soolon.

Minulla oli jo vakiintunut treeniohjelma, ja soitin yleensä tunnista puoleentoista tuntia päivässä. Diggasin soittamisesta kuin hullu puurosta, ja kehityin nopeasti aika kelvolliseksi soittajaksi. Olin pannut faijan vinkin korvan taakse, ja soitin jo sudeillakin ihan kelvollisesti.

Meillä oli vasemmalla puolella seinänaapureina herttainen walesilainen pariskunta, herra ja rouva Lea, jotka eivät kertaakaan valittaneet metelistä vaan enemmänkin kannustivat minua: ”Kyllähän sen kuulee, miten poika kehittyy!” Oikealla puolella asui puolestaan rouva Barnes, joka kerran sanoi odottavansa joka päivä innolla soittohetkiäni. Valitettavasti rouva Barnesin toinen seinänaapuri oli kunnon noita-akka: määräilevä, hyökkäävä ja töykeä.

Rouva Worthington ei pitänyt minusta edes ennen kuin soitin rumpuja, ja kun aloin treenata taukoamatta, hän tykkäsi minusta entistä vähemmän. Sairaanhoitajana hän teki vuorotyötä ja oli usein kotosalla, kun tulin koulusta himaan. Pian hän ramppasi vähän väliä valittamassa pitämästäni ”metelistä”. En ikinä kuullut hänen koputustaan, koska olin niin syventynyt soittamiseen, joten mutsi joutui aina hoitamaan homman.

Yleensä olisin halunnut treenata vielä paljon pidempään, kun mutsi ilmestyi ovelle ja viittoi lopettamaan. ”Taas se sama tyyppi”, hän kuiskasi. ”Nainen valittaa, että soitat liian lujaa eikä hän kestä sitä enää. Lupasin pyytää sinua soittamaan vähän hiljempaa...” Naikkosella oli varmaan lepakon korvat, koska hänhän ei edes

asunut seinänaapurissa vaan välissä oli toinen kämppä. En olisi halunnut joutua hänen potilaakseen.

Rouva Worthington soitti virkavallan paikalle monta kertaa. Eräskin konstaapeli kävi muutaman kerran tarkastamassa tilanteen, mutta muita naapureita kuultuaan hän ilmoitti, ettei rumpujen soittaminen omassa kodissa ennen iltakuutta ollut laitonta. Se oli musiikkia minun ja vanhempieni korville, mutta rouva Worthington ei ehkä ollut yhtä riemuissaan, kun aloin seuraavana päivänä paukuttaa patoja entiseen malliin.

Tutustuin luokkakaverini kautta pariin samanikäiseen kova-naamaan, jotka olivat hekin aloittelevia muusikoita. Tony Baxter oli kitaristi ja Mike Davidson laulaja, ja aloimme pian soitella meillä viikonloppuisin. Rouva Worthingtonilla menivät teet väärään kurkkuun!

Olimme kunnianhimoisia kavereita, ja meillä oli suuria unelmia. Haaveilimme, että meistä tulisi seuraava Beatles tai Rollarit, keikkailisimme ympäri maailmaa ja levyjämme soitettaisiin radiossa. Sitä ennen bändin piti kuitenkin oppia soittamaan tiukasti yhteen.

Meillä oli Selmerin 10-wattinen kahden sisääntulon vahvari, yksi laulumikki ja vanha rähjäinen akkari, jonka ääniaukossa oli mikki. Basisti meiltä vielä puuttui - mutta eipä se ollut Doorsinkaan menoa haitannut. Treenasimme kolmistaan muutaman biisin, muun muassa Animalsin vuoden 1964 jymyhitin "House of the Rising Sun" ja Muddy Watersin biisin "I Just Want to Make Love to You".

Levyjen mukana jammailu on yksi parhaimmista ja hauskimista tavoista opetella soittamaan (vaikka soittajan on myös tärkeää löytää oma ääni eikä vain yrittää kopioida muita). Siinä ei tarvitse pelätä virheitä vaan voi joko pysyä tukevasti grooven mukana tai irrota siitä ja antaa musiikin viedä. Juuri noissa hetkissä voi

tapahtua ihmeellisiä asioita. Muistan yhä, kuinka teimme kaikki jonkin muutoksen täsmälleen samalla hetkellä, vaikka emme olleet sopineet mitään eikä kukaan näyttänyt merkkiä. Sellaisina maagisen epätodellisina hetkinä ei auta kuin hypätä musiikin kyytiin ja katsoa, minne päädytään.

Monet kaverini ovat kysyneet, mistä nuo maagiset hetket minun mielestäni syntyvät. Jotkut ajattelevat, että kaikki on silkkaa sattumaa, toisten mielestä pitkään yhdessä treenanneet tyypit vain soittavat saumattomasti yhteen. Minä uskon ihan tosissani, että nuo hetket ovat Jumalan tekoja. Joskus jopa kuvittelen, miten Jumala puhaltaa henkensä lempeästi bändin jätkien ylle. Suurin osa tätä kirjaa lukevista soittajista on kokenut tuon musiikin ihmeen, ja jollei joku vielä ole, kannattaa vain jammailla niin paljon kuin mahdollista. Kaikki kyllä kokevat sen ennemmin tai myöhemmin.

Eräänä viikonloppuna pidimme hetken taukoa treeneistä, kun mutsi kysyi, haluaisimmeko soittaa ensimmäisen keikkamme. Aluksi luulin, että hän yritti viilata meitä linssiin, mutta kun lakasin röhöttämästä, hän kertoi, että pääsisimme soittamaan ihan kotikulmille. Yhtäkkiä kuuntelimme kaikki korvat höröllä.

Mutsi oli hommannut meille keikan Russell Valen tanssikoulusta lauantaina iltapäivällä, eikä ole vaikeaa kuvitella, miten reagoimme: aloimme pälättää toistemme päälle, eikä jutuissa ollut mitään järkeä, koska olimme niin innoissamme. Mutta pian innostus vaihtui vatsanpohjaa kouraisevaksi kauhuksi. Ei hemmetti, saisimmeko biisit siihen mennessä kuosiin?

Viikko tuntui kestävän ikuisuuden, ja kun koulun kello soi perjantaina viikonlopun merkiksi, rynnistin ulos porteista kuin vinttikoiria lähtökopista. Treenasin kotona hetken ja menin sitten faijaa vastaan, kun hän palasi duunista.

Perjantait olivat yleensä parhaita päiviä, koska tarjolla oli fish and chipsiä, mutsi nautti, kun hänen ei tarvinnut kokata, ja faijakin